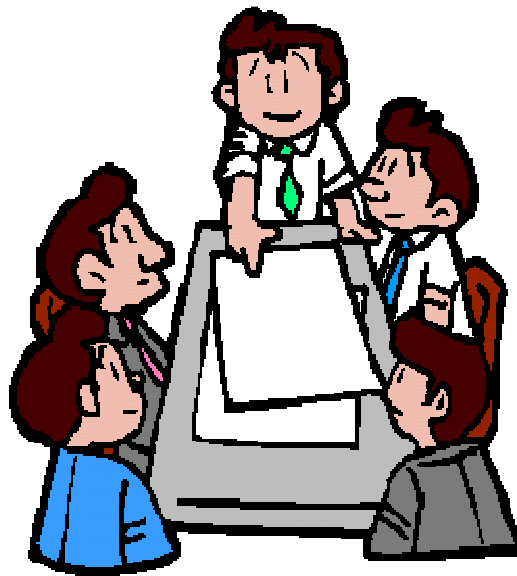

HET FRANSE MONDELING

HOE BEREID JE JE DAAROP VOOR?

samengesteld door Arno Gerrits

© drs. A.J.H.M. Gerrits, RML Rotterdam, december 2008

HOOFDSTUK 1

ONDERWERP INLEIDEN

Stap 1: onderwerp kiezen

Voor het mondeling aan het eind van 5 VWO kiest ieder groepslid twee onderwerpen uit onderstaande lijst of uit de actualiteit. Doe dit in onderling overleg, want het is uiteraard niet de bedoeling dat hetzelfde onderwerp meer keren wordt gekozen binnen een groepje of dat de onderwerpen elkaar grotendeels overlappen:

opinions politiques

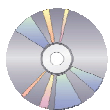
un couple homosexuel doit pouvoir adopter des enfants	il faut interdire l'ecstasy et les drogues hallucinogènes	il y a trop de violence à la télé
il faut interdire toutes les expériences sur les animaux	dans la justice néerlandaise les peines ne sont pas assez sévères	la jeunesse n'a pas assez de discipline
il ne faut plus admettre de demandeurs d'asile dans notre pays	tous les assassins doivent être condamnés à vie	la "télé réalité" est stupide et pas intéressante du tout
les transports en commun doivent être gratuits	il faut réintroduire la peine de mort pour certains crimes	il y a trop de football à la télé
un médecin qui doit opérer un patient doit donner la priorité à un patient non fumeur	il faut faire disparaître les écoles « noires » et « blanches » aux Pays-Bas	les jeunes ne sont pas conscients des risques de l'alcool et du tabac
il faut légaliser les drogues douces comme le cannabis	il faut interdire la bioindustrie	en Hollande, les femmes (et les hommes) ne sont pas encore assez émancipées
pour combattre la pollution de l'air il faut interdire les vols à faible distance	il faut stimuler l'agriculture biologique	l'intégration des étrangers dans notre société est devenu un échec total
un paquet de cigarettes doit coûter plus de cinq euros	il faut manger moins de viande ou pas de viande du tout	des maladies comme l'anorexie sont causées par la publicité et la télé
il faut investir beaucoup plus d'argent dans la navigation spatiale	il ne faut plus investir d'argent dans la construction d'autoroutes, mais stimuler les transports en commun	les jeunes d'aujourd'hui prêtent trop d'attention à leur aspect physique
il faut réformer l'enseignement secondaire	il faut interdire les centres-villes aux voitures	nos habitudes alimentaires sont mauvaises pour la santé

il faut abolir la vitesse maximum sur les autoroutes	il faut interdire la chasse et la pêche à la ligne	il n'y a pas de vie intelligente sur d'autres planètes que la terre
il faut abolir la monarchie ; vive la république !	tous les médecins alternatifs sont des charlatans	la tolérance parmi les lycéens n'est pas très grande : on n'accepte pas vraiment ceux qui sont différents
il faut créer une armée européenne	des phénomènes surnaturels comme la télépathie ou la clairvoyance n'existent pas dans la réalité	la religion est quelque chose de dangereux
le clonage d'êtres humains doit être interdit	la morale sexuelle est trop libre de nos jours	il faut castrer les violeurs
quelqu'un qui est trop gros doit payer plus pour son assurance maladie	la lutte contre les hooligans coûte trop d'argent à la société	il faut interdire aux handicapés mentaux d'avoir des enfants

Stap 2: verdere oriëntatie op het onderwerp: hoe leid ik het in?

Bedenk nu hoe je je onderwerp gaat inleiden. Zodra je een idee hebt hoe je je onderwerp algemeen kunt inleiden, kun je deze inleiding inspreken en toevoegen aan je taalportfolio. Vraag je docent ernaar te luisteren en je inleiding te beoordelen op inhoud en uitspraak. Er zijn verschillende mogelijkheden om je onderwerp in te leiden. Hieronder wordt er een aantal besproken:

1.1 een gelezen artikel

Ik heb in de Volkskrant een artikel gelezen over jeugdcriminaliteit.

Dans le Volkskrant j'ai lu un article sur la délinquance juvénile.

Mijn artikel gaat over abortus.

Dans mon article on parle de l'avortement.

Het onderwerp van mijn artikel is alcoholgebruik door jongeren.

Le sujet de mon article, c'est la consommation d'alcool par les jeunes.

1.2 andere bronnen

In de media wordt vaak gepraat over het boerkaverbod.

Dans les médias on parle souvent de l'interdiction de porter le bourqa.

Ik heb op tv een programma gezien over orgaandonatie.

A la télé j'ai vu un programme sur le don d'organes.

Gisteren hadden ze het op tv over het verkoopverbod van paddo's

Hier à la télé on parlait de l'interdiction de vendre des champignons hallucinogènes.

1.3 onduidelijke bron

Ik zou het willen hebben over de opwarming van de aarde.

Je voudrais parler du réchauffement de la planète.

Ik zou met jullie willen discussiëren over dit voorstel.

Je voudrais discuter avec vous sur cette proposition.

De laatste tijd hoor je vaak over kinderen met overgewicht.

Ces derniers temps on entend souvent parler des enfants en surpoids.

Vroeger voelde je je veilig op straat.

Autrefois on se sentait en sécurité dans la rue.

Tegenwoordig is het bijna onmogelijk geworden om files te vermijden.

Actuellement il est devenu presque impossible d'éviter les embouteillages.

Ik heb ergens gehoord dat steeds meer mensen last hebben van stress.

J'ai entendu dire que de plus en plus de gens souffrent de stress.

taaltips

- Als we in het Nederlands over een abstract begrip praten, gebruiken we meestal geen lidwoord ("abortus", "jeugdcriminaliteit", "alcoholverslaving"). In het Frans gebruik je in die gevallen altijd een bepaald lidwoord ("l'avortement", "la délinquance juvénile", "la dépendance de l'alcool")
- In het Nederlands kunnen we ook een infinitief als een abstract zelfstandig naamwoord gebruiken ("dit artikel gaat over roken in openbare ruimten"). Dat is in het Frans doorgaans onmogelijk. Probeer in zo'n geval je onderwerp in te leiden op een van de manieren die hieronder nog worden besproken.

Je kunt ook een concreet voorval benoemen om je onderwerp in te leiden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een recente gebeurtenis of een voorstel van een minister. Deze manier kan met name handig zijn, als je geen zelfstandig naamwoord te binnen schiet om te gebruiken na een inleidend zinnetje als "J'ai lu un article sur..." of "Mon article traite..."

1.4 concrete aanleiding

De minister heeft voorgesteld om de verkoop van softdrugs te verbieden.

Le ministre a proposé d'interdire la vente des drogues douces.

In sommige grenssteden mag geen wiet meer verkocht worden.

Dans certaines villes frontalières la vente du cannabis est désormais interdite.

Sinds juli 2008 mag er niet meer gerookt worden in cafés en restaurants.

Depuis juillet 2008 on ne peut plus fumer dans les cafés et les restaurants.

Volgens sommigen moet adoptie door homoseksuele stellen verboden worden.

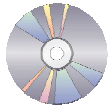
Selon certains l'adoption par des couples homosexuels doit être interdite.

taaltip

- In het Nederlands gebruiken we graag een lijdende vorm (passief) zonder daarbij het eigenlijke onderwerp te noemen. Kijk maar naar de drie laatste zinnen hierboven. In het Frans maak je de lijdende vorm met het werkwoord *être*. Het gebruik van de lijdende vorm in het Frans kan ingewikkeld zijn, met name in de voltooid tijd: "De verkoop van paddo's is verboden door de minister van Volksgezondheid" = "La vente des champignons hallucinogènes a été interdite par le ministre de la santé publique". Als het eigenlijke onderwerp niet wordt uitgedrukt, is het in het Frans heel gemakkelijk de lijdende vorm te vermijden door een constructie met "on" te gebruiken (zie zin 3 hierboven: "on ne peut plus fumer...").

1.5 stellingen

Het klinkt een beetje formeel, maar je kunt ook – los van een concrete context – stellingen poneren.

Ik zou de volgende stelling willen poneren. Je voudrais avancer la thèse suivante.

Je kunt verschillende stellingen innemen. Il y a plusieurs positions à prendre.

Er zijn argumenten voor en tegen deze stelling. Il y a des arguments pour et contre cette position.

Stap 3: vocabulaire en invalshoeken verzamelen

HULPBRONNEN

Het is duidelijk dat je veel concreet vocabulaire nodig hebt om over actuele onderwerpen te kunnen spreken. Hoe kom je daaraan?

het woordenboek nog even laten staan!

De neiging is al gauw naar het woordenboek te grijpen en onbekende woorden daarin op te zoeken. Doe dit echter niet te snel. Sommige actuele begrippen (paddobeleid, gedoogzone) zul je er niet in aantreffen en in andere gevallen vind je juist zo veel betekenissen dat je door de bomen het bos niet meer kunt zien en je het risico loopt juist de verkeerde vertaling te kiezen. Maak dus pas gebruik van het woordenboek als alle andere hulpbronnen niets hebben opgeleverd.

algemeen vocabulaire toegespitst op je onderwerp: Tremplin

Het voordeel van het idioomboek *Tremplin* is dat het thematisch is geordend. Je kunt dus vrij snel algemeen vocabulaire vinden dat je nodig hebt voor je onderwerp. Als je onderwerp gaat over het rookverbod, ga je bijvoorbeeld te rade in de hoofdstukken *La santé* en *Le corps humain*. Je vindt dan al gauw bijvoorbeeld de volgende uitdrukkingen:

Roken schaadt de gezondheid.
de longen

Le tabac nuit à la santé.
les poumons

Maak een lijst met nuttige woorden en zinnen voor je onderwerp en verspreid die onder je groepsleden.

speciaal voor de Nederlandse actualiteit: revue de presse van www.ambafrance.nl

Als je eenmaal je onderwerp hebt vastgesteld is het uiteraard heel verstandig om de actualiteiten bij te houden. Lees de krant en kijk naar het journaal. Als op een bepaalde dag jouw onderwerp uitvoerig wordt behandeld in de Nederlandse media, dan kun je die dag of de volgende dag eens kijken op de site van de Franse ambassade. Deze site houdt namelijk dagelijks een Nederlands persoverzicht bij in het Frans. Dit kan ontzettend handig zijn voor het kiezen van het juiste vocabulaire, aangezien je veel specifieke termen zoals paddobeleid en gedoogzone tevergeefs in het woordenboek zult zoeken.

Ga dus naar de site van de Franse ambassade: www.ambafrance.nl en zorg ervoor dat je de Franstalige versie voor je hebt (klik op het Franse vlaggetje). Kies vervolgens in de menustructuur (in december 2008 was dat in de linkermarge te vinden onder "Espace Presse") voor "revue de presse". Je vindt dan de persoverzichten van de afgelopen tien dagen. Klik op de dag waarvan je weet dat jouw onderwerp uitvoerig in het nieuws was en je zult waarschijnlijk een korte bespreking van jouw onderwerp in het Frans vinden. Enkele concrete voorbeelden:

In november 2008 was het protest tegen het rookverbod in de horeca door kleine cafés in de actualiteit. In de *revue de presse* vind je er o.a. het volgende over:

Les conséquences économiques de l'interdiction de fumer dans l'hôtellerie-restauration sont limitées pour le moment. Le nombre de cafés et de restaurants qui ont fait faillite n'a pas augmenté, mais baissé, la consommation de bière a légèrement diminué et le secteur du tabac ne se ressent guère de l'interdiction.

Au total, 175 établissements ont fait faillite cette année, beaucoup moins que les 1500 à 3000 cafés que l'organisation sectorielle Koninklijke Horeca Nederland croyait menacés depuis l'entrée en vigueur de l'interdiction, le 1er juillet.

Maak nu een lijst met nuttig vocabulaire voor jezelf en je groepsgenoten. Zo'n lijst zou er als volgt uit kunnen zien:

rookverbod in de horeca
nuttig vocabulaire

het rookverbod	l'interdiction de fumer
de horeca	l'hôtellerie-restauration
failliet gaan	faire faillite
de bierconsumptie	la consommation de bière
de ingangsdatum	l'entrée en vigueur

Nog een voorbeeld. In de *revue de presse* van 24 oktober 2008 stond een bericht over het Nederlandse coffeeshopbeleid:

Les communes brabançonnnes de Roosendaal et Bergen op Zoom ont décidé de ne plus tolérer de coffee-shops sur leur territoire. Les huit points de vente de drogues douces des deux communes devront fermer leurs portes "dans les plus brefs délais". En fermant ces coffee-shops, les municipalités essaient de "mettre définitivement fin au tourisme de la drogue et aux nuisances qu'il provoque dans les deux communes".

Naar aanleiding van dit bericht zou je de volgende woordenlijst kunnen samenstellen :

coffeeshopbeleid
nuttig vocabulaire

de Brabantse gemeente	la commune brabançonne
gedogen	tolérer
het verkooppunt	le point de vente
soft drugs	les drogues douces
het gemeentebestuur	la municipalité
het drugstoerisme	le tourisme de la drogue
overlast veroorzaken	provoquer des nuisances

audiovisuele bronnen

Het is niet alleen noodzakelijk om over voldoende woordenschat te beschikken, maar je moet ook werken aan uitspraak en luistervaardigheid. Daarvoor heb je dus audiovisuele bronnen nodig. Er zijn naast TV5 op de televisie op internet allerlei audiovisuele bronnen beschikbaar. Je kunt er een aantal vinden via de linkspagina van de Franse website : <http://www.rml2.nl/frans/liens.htm> of via de sites van de Franse ambassade : www.ambafrance.nl , de site van TV5 : www.tv5.org of door gewoon te googelen.

We bespreken hier twee mogelijkheden via de site van de Franse ambassade en die van TV5 :

- a. via www.ambafrance.nl:

In de menustructuur links op de Franstalige pagina vind je onder het kopje « La France » de link « apprendre le français ». Klik hierop en klik vervolgens op « ressources pour les élèves ». Kies vervolgens voor « apprendre le français en suivant l'actualité ». Je kunt nu door enkele door te klikken recente Franstalige TV-journaals bekijken en beluisteren. Denk er bij de site van France24 (het Franse CNN) wel weer aan dat je de Franstalige pagina te pakken hebt, en niet de Engels- of Arabischstalige.

- b. via www.tv5.org:

TV5MONDE

De site van TV5 biedt vele mogelijkheden om je uitspraak en luistervaardigheid te oefenen. Kies op de openingspagina (situatie december 2008) bijvoorbeeld voor WebTV en je kunt vervolgens op onderwerp zoeken naar allerlei korte TV-uitzendingen. Soms is er zelfs de mogelijkheid op een icoontje « transcription » te klikken en dan kun je de originele tekst meelesen !

Via de knop « Information » of « Journal en vidéo » kun je verschillende journaaluitzendingen bekijken.

En dan is er ook nog de knop « Apprendre le français » die je naar een pagina leidt vol met interactieve oefeningen. Je brengt er zo een dag door als het je interesseert...

krantensites en forums op internet

Alle kranten hebben tegenwoordig ook een digitale versie op Internet. Snuffel dus eens rond op sites van Franstalige kranten. Hier volgen enkele links naar Franstalige kranten :

Le Monde : www.lemonde.fr
Libération : www.liberation.fr
Le Figaro : www.figaro.fr
Le Soir : www.lesoir.be

Je kunt op deze sites vrij eenvoudig op onderwerp zoeken naar artikelen die geschikt kunnen zijn voor de voorbereiding van je mondeling.

Heel nuttig zijn ook de diverse lezersforums over allerlei uiteenlopende onderwerpen. De laatste tijd vragen veel Franse kranten daar echter een kleine financiële bijdrage voor, maar bij de Belgische krant waren alle forumbijdragen anno 2008 nog voor iedereen gratis te lezen. Het voordeel van de forums is dat het meestal gaat om relatief korte berichten waarop door veel lezers wordt gereageerd, zodat je meteen allerlei nieuwe invalshoeken en argumenten kunt ontdekken aan je onderwerp.

Ga eens naar de site van de Waalse krant « Le soir » : www.lesoir.be. Onder de menuknop « débats » kies je in het submenu voor « forums ». Je vindt vervolgens een hele lijst van bestaande forums, onderverdeeld in categorieën. In één oogopslag zie je ook hoeveel reacties er zijn gegeven.

www.google.fr

Natuurlijk kun je ook gewoon gaan googelen. Doe dat dan in de Franstalige versie (dat kun je doen door taalhulpmiddelen in te schakelen of door de extensie .fr achter www.google te plaatsen.) Probeer vervolgens eerst met algemene Franse zoektermen te zoeken. Later kun je je zoekopdracht (bijvoorbeeld naar aanleiding van teksten die je al hebt gevonden) verder specificeren.

voorbeeld :

Stel, je onderwerp is « afschaffing van de monarchie in Nederland », dan kun je eerst zoeken met de termen « abolition » (afschaffing) en « monarchie ». Je komt dan eerst een aantal verwijzingen tegen naar de afschaffing van de monarchie in Frankrijk in 1792, maar even verderop ook naar artikelen over de recente afschaffing van de monarchie in Nepal. Dan denk je misschien in eerste instantie dat je daar niets aan hebt, want je wilt de situatie toespitsen op Nederland, maar schijn bedriegt. Lees maar eens de tekst over de Nepalese situatie die je onder de zoekresultaten vindt :

Vendredi 28 décembre le Parlement népalais a adopté, à une écrasante majorité, un amendement abolissant la monarchie et faisant de cet ancien royaume himalayen une république fédérale. Le roi devrait donc quitter le pouvoir dès l'élection d'une assemblée constituante. L'accord signé par les dirigeants des sept principaux partis, prévoit l'abolition de la monarchie après les élections en avril.

Dans la foulée cinq membres du parti communiste (maoïste) ont été nommés dimanche au gouvernement népalais, ce qui devrait mettre fin à la crise politique que traverse le petit pays himalayen.

bron : <http://www.rougemidi.org/spip.php?breve2180>

Het gaat wel niet over de Nederlandse situatie, maar je kunt meteen een woordenlijst met algemeen vocabulaire voor je onderwerp samenstellen :

een wetsvoorstel aannemen
afschaffen
het koninkrijk
de macht opgeven
de verkiezing
de partijleider
benoemen

adopter un amendement
aboli
le royaume
quitter le pouvoir
l'élection
le dirigeant du parti
nommer

Stap 4 : inleidende tekst voorleggen aan en bespreken met de andere groepsleden

Nu je een duidelijker beeld hebt over hoe je je onderwerp wilt inleiden, je beschikt over het benodigde vocabulaire en je dat vocabulaire en bruikbare teksten onder je groepsleden hebt verspreid, ga je je inleidende tekst voorleggen aan je groepsleden. Doe dit niet door de tekst voor te lezen, maar zorg ervoor dat je uit het hoofd kunt spreken. Werk met elkaar aan de correctheid (schaaf je verhaal zonedig bij) en uitspraak. Uiteraard kun je hierbij ook de hulp van je docent inroepen (in de les of d.m.v. je taalportfolio). Een logische volgende stap is nu

HOOFDSTUK 2 MENINGEN

Stap 5: onderwerp verder analyseren en op zoek gaan naar verschillende deelaspecten en argumenten

Soms lijkt een onderwerp in eerste instantie heel duidelijk: je bent voor of tegen het roken in een café. Als je het onderwerp echter nader gaat bestuderen, zul je merken dat er toch andere aspecten mee kunnen spelen dan je aanvankelijk had bedacht. Dan lees je bijvoorbeeld dat grote cafés minder moeite hebben met het rookverbod dan kleine cafés omdat ze bijvoorbeeld genoeg ruimte tot hun beschikking hebben om een aparte rookruimte in te richten. Dat leidt in de ogen van kleine caféhouders weer tot oneerlijke concurrentie, wat weer de vraag opwerpt of de regering deze kleine caféhouders moet compenseren. Betekent dit dat het beleid in feite onuitvoerbaar is of is er gewoon een gewenningsperiode nodig, zoals ook in het buitenland is gebleken? Hoe is de situatie eigenlijk in de landen om ons heen? Moeten we misschien nog radicalere maatregelen nemen en ook alle speciale rookruimten verbieden? Kortom, je ziet dat als je je even in je onderwerp verdiept, je al snel veel meer aspecten ervan kunt belichten. Ga dus weer op zoek in hulpbronnen naar bruikbaar materiaal en maak daarvan een samenvatting (+ woordenlijsten) voor je groepsleden. Bespreek in een later stadium wie welk aspect aan de orde gaat stellen tijdens de discussie. Het kan namelijk zo zijn dat je het allemaal met elkaar eens bent, en dan ben je te snel uitgepraat. Dan kun je beter een standpunt innemen dat weliswaar niet het jouwe is, maar dat het mogelijk maakt meer aspecten van hetzelfde onderwerp te belichten.

2.1 voor of tegen?

Er zijn soms van die eenvoudige kwesties waar je voor of tegen kunt zijn.

Ik ben voor.

Ík ben tegen.

Ben je voor of tegen actieve euthanasie?

Ik ben er helemaal tegen.

Dat hangt ervan af.

Je suis pour.

Moi, je suis contre.

Tu es pour ou contre l'euthanasie active?

Je suis complètement contre.

Ça dépend.

Aan dat laatste antwoord zie je wel dat het niet altijd even duidelijk is of je voor of tegen iets bent. Je kunt dan beter niet de termen *pour* en *contre* gebruiken.

2.2 eens, oneens, gedeeltelijk eens

Ben jij het eens met het voorstel van de regering?

Est-ce que tu es d'accord avec la proposition du gouvernement?

Ze hebben voor een gedeelte gelijk, denk ik.

Ils ont partiellement raison, je crois.

Ik ben het niet met je eens.

Je ne suis pas d'accord avec toi.

Zijn we het met elkaar eens over dit onderwerp?

On est d'accord sur ce sujet?

Aan de ene kant wel, maar aan de andere kant vind ik dat je ongelijk hebt.

D'un côté oui, mais de l'autre je pense que tu as tort.

Aan de ene kant ben ik het eens met de werkgevers, aan de andere kant hebben de werknemers ook goede argumenten.

D'une part je suis d'accord avec les employeurs, d'autre part les employés ont aussi de bons arguments.

Ik ben het helemaal met hem eens. Dat is ondenkbaar voor mij.

Je suis tout à fait d'accord avec lui. C'est inconcevable pour moi.

2.3 om een mening vragen

Wat vind jij van het coffeeshopbeleid?

Qu'est-ce que tu penses de la politique des coffeeshops?

En jullie, wat denken jullie daar nou van?

Et vous, qu'est-ce que vous en pensez?

Wat vind jij van meisjes die een hoofddoek dragen in de klas?

Que penses-tu de filles qui portent un foulard en classe?

Wat is jullie mening over dit onderwerp?

Quel est votre avis sur ce sujet?

Vind je ook niet?

Tu ne penses pas?

Ben je het met me eens of niet?

Tu es d'accord avec moi ou pas?

Hoe zouden we dit probleem naar jouw mening moeten oplossen?

Comment est-ce qu'on devrait résoudre ce problème à ton avis?

Bestaan er volgens jou buitenaardse wezens? Est-ce que, à ton avis, il existe des extraterrestres?

taaltip

- In het Nederlands kan het woordje "er" fungeren als voorlopig onderwerp, zoals in de laatste zin hierboven. In het Frans gebruik je daarvoor het onderwerp "il". Dat kan alleen een enkelvoudige persoonsvorm bij zich hebben (denk maar aan "il y a = er is / er zijn"). Er zijn te weinig orgaandonoren = Il y a trop peu de donneurs d'organes. Er gebeuren minder verkeersongelukken dan vroeger = Il arrive moins d'accidents de circulation qu'autrefois.

2.4 je mening geven

Ik vind dat het openbaar vervoer gratis zou moeten zijn.

Je pense que les transports en commun devraient être gratuits.

Ik ben van mening dat iedereen zich zou moeten laten registreren als orgaandonor.

Je suis d'avis que tout le monde devrait se faire enregistrer comme donneur d'organe.

Naar mijn mening zou men drugs moeten legaliseren.

A mon avis on devrait légaliser les drogues.

Dat lijkt me vanzelfsprekend.

Cela me semble évident.

Het lijkt me dat men niet goed over dit probleem heeft nagedacht.

Je dirais qu'on n'a pas bien réfléchi à ce problème.

Precies!

Tout à fait! Exactement!

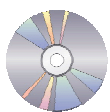
Ik vind dat geweldig.

Je trouve ça génial.

Ik vind dat helemaal niks.

Je trouve ça absolument nul.

2.5 in het heetst van de discussie

O, op die fiets?

Ah, comme ça?

Nee joh!

Mais non!

Jawel joh!

Mais si!

Je vergist je.

Tu te trompes.

Dat vind ik belachelijk.

Je trouve ça ridicule.

Kom nou!

Ça alors!

Nou ja zeg!

Allez donc!

Echt?

Vraiment?

Dat lieg je.

Tu mens.

Maak je een grapje of zo?

Tu rigoles, ou quoi?

2.6 Je hebt eigenlijk geen idee

Eh... nou ja... eh...

Geen idee.

Weet ik veel.

Mwa...

Daar heb ik eerlijk gezegd niet aan gedacht.

Daar weet ik niets van.

Ik ben niet zo thuis op dat gebied.

Nou ja eh, hoe zal ik het zeggen...

Hoe zeg je dat?

Nou ja, zo dus, hè.

Euh... bon ben....alors euh...

Aucune idée.

Je ne sais pas, moi.

Bof...

Franchement je n'y ai pas pensé.

Je n'en sais rien.

Je ne m'y connais pas en cette matière.

Bon alors euh, c'est-à-dire euh...

Comment dire?

Bon ben, voilà quoi.

Stap 6: oefenen met de discussie

Als je alle bovenstaande stappen hebt uitgevoerd, ben je klaar om daadwerkelijk te gaan discussiëren over het onderwerp. Iedereen beschikt over het nodige vocabulaire en kent voldoende nuances, deelaspecten en argumenten om verschillende onderdelen van het onderwerp te kunnen belichten. Toch ben je nog lang niet klaar. Het zal nog regelmatig voorkomen dat je niet op een bepaald woord kunt komen, of dat je niet helemaal begrijpt wat een ander zegt. Het kan ook voorkomen dat een van je groepsleden de draad kwijtraakt. Hoe help je hem of haar dan weer op de goede weg? Hieronder vind je wat nuttig idioom:

Hoe zeg je...

Wat bedoel je daarmee?

Wat betekent dat?

Kun je dat een beetje uitleggen?

Ik begrijp niet goed wat je probeert te zeggen.

Bedoel je...?

Dus, als ik het goed begrepen heb...

Dus, samenvattend...

Geef eens een voorbeeld.

Comment on dit...

Qu'est-ce que tu veux dire par là?

Qu'est-ce que ça veut dire?

Tu peux expliquer un peu?

Je ne comprends pas bien ce que tu essaies de dire.

Tu veux dire...?

Alors, si j'ai bien compris...

Donc, pour résumer...

Donne-nous un exemple.

Probeer tenslotte niet in dezelfde valkuilen te vallen als veel voorgangers van je hebben gedaan. Bestudeer daarom aandachtig het laatste hoofdstuk van deze reader:

HOOFDSTUK 3

TE VERMIJDEN VALKUILEN

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van veel gemaakte fouten in Franse mondelingen. Doe er je voordeel mee en probeer ze in je eigen mondeling te vermijden.

3.1 invloed van het Engels

Decennialang zijn de Nederlanders beroemd geweest vanwege hun kennis van de vreemde talen. Tegenwoordig geldt dat helaas bijna alleen nog maar voor het Engels, zozeer zelfs dat allerlei bijzonderheden van het Engelse vocabulaire en de Engelse grammatica door Nederlanders worden toegepast in willekeurige andere talen...

Zo is het in het Engels heel gebruikelijk om het voegwoord "that" weg te laten na werkwoorden als "to think": "I think we should abolish the Dutch monarchy". In het Frans is dit absoluut niet mogelijk, net als in onze eigen taal overigens:

Ik vind dat de we monarchie zouden moeten afschaffen.

Je pense **qu'on** devrait abolir la monarchie.

Je kunt deze fout voorkomen door geen denkpaauze in te lassen na "Je pense...", maar automatisch "que" te zeggen na "Je pense" en pas daarna een pauze in te lassen, als dat nodig is. "Je pense que..."

Ook op het gebied van vocabulaire en idioom zit het Engels ons vaak dwars.

Enkele voorbeelden van deze valse vrienden (faux amis):

Engels:	Frans:
to quit smoking	arrêter de fumer (quitter = verlaten)
to travel	voyager (travailler = werken)
to expect	attendre / s'attendre à ("expecter" bestaat niet)
the people	les gens (les peuples = de volkeren)
he has been murdered	il a été tué (mort = gestorven)
money	l'argent (monnaie = muntgeld)

3.2 De/des

In het Frans hoor je na een woord van hoeveelheid het voorzetsel "de" te gebruiken. Dat gaat meestal wel goed in het enkelvoud, maar veel Nederlanders voelen de behoefte om in het meervoud "des" te gebruiken. Dit is echter helemaal fout!

Er zijn veel voordelen.

Il y a beaucoup **d'**avantages.
(en niet: des avantages!)

Denk hier ook aan de uitspraak van het woord "beaucoup": [bookoe], dus niet met een p!

Ook moet je geen "des" gebruiken voor "autres", als je wilt zeggen: "Anderen".

Anderen vinden dat nutteloos.

D'autres pensent que c'est inutile.
(des autres = van de anderen)

3.3 Persoonlijke voornaamwoorden

Een andere fout die pijn aan de oren doet, is het gebruik van benadrukte persoonlijke voornaamwoorden (op de verkeerde plaats!) waar een gewoon persoonlijk voornaamwoord vereist is.

Een veel gehoorde kromme constructie is bijvoorbeeld: "Mon père a donné moi..." waar je toch echt moet zeggen: "Mon père m'a donné...". Een persoonlijk voornaamwoord komt voor de persoonsvorm te staan, tenzij er een infinitief in het gezegde staat. Dan komt het – net als in het Nederlands – voor de infinitief te staan.

pijnlijk fout	goed
J'ai vu lui à la télé. Ils veulent donner nous la possibilité... Est-ce que tu peux donner moi ton avis? Tu aimes elle?	Je l'ai vu à la télé. Ils veulent nous donner la possibilité... Est-ce que tu peux me donner ton avis? Tu l'aimes?

3.4 Derde persoon meervoud

Je zult merken dat je in een discussie ongelofelijk vaak een derde persoon meervoud van het werkwoord nodig hebt. Die wordt door veel leerlingen niet gekend en/of verkeerd uitgesproken. Maak vooral niet de ontstellende fout om de uitgang –ent uit te spreken! Helemaal onvergeeflijk is de uitspraak "aillant" van de imparfaituitgang – aient. De uitspraak moet zijn: è. Een heel verschil! Even pijnlijk is het uitspreken van de meervouds-s in "ils" en "elles" als er een medeklinker volgt. Je moet deze s alleen uitspreken (als een z!) als er een klinker volgt.

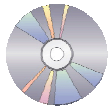

zij hebben
zij zijn
zij doen/maken
zij kunnen
zij willen
zij nemen
zij weten
zij moeten
zij geloven
zij zeggen
zij zouden moeten
zij waren

ils ont
elles sont
ils font
elles peuvent
ils veulent
elles prennent
ils savent
elles doivent
ils croient
elles disent
ils devraient
elles étaient

3.5 Voltooid deelwoorden

Ook voltooid deelwoorden blijken vaak onvoldoende gekend. Zorg dat je de belangrijkste goed beheerst.

ik heb gehad
wij zijn geweest
hij heeft gezegd
ik heb gelezen
hij heeft geschreven
hij heeft geleefd
ik heb gekend
ik heb gewild
ik heb willen zeggen
zij hebben gekund
zij hebben niet geweten
men heeft tussenbeide moeten komen
ik heb vernomen
men heeft geopend
men heeft ontdekt
ik ben gestopt
ik heb gezien
jij hebt beloofd

j'ai eu
nous avons été
il a dit
j'ai lu
il a écrit
il a vécu
j'ai connu
j'ai voulu
j'ai voulu dire
ils ont pu
ils n'ont pas su
on a dû intervenir
j'ai appris
on a ouvert
on a découvert
j'ai fini
j'ai vu
tu as promis

3.6 Door te

Als je een oplossing wilt geven voor een probleem, kun je dat doen door de constructie "door te..." te gebruiken. Bedenk echter wel dat de constructie "par + infinitief" in het Frans daarvoor niet geschikt is. Je gebruikt hiervoor een gérondif (*en + participe présent*)

Je kunt aids bestrijden door condooms te verspreiden.

On peut combattre le sida en distribuant des préservatifs.
(niet: par distribuer)

3.7 Geen verbinding

Binnen een zinsdeel worden woorden in het Frans aan elkaar geplakt. Dit verschijnsel heet *liaison* in het Frans. In het Nederlands zijn we eerder gewend alles los te hakken. Doe dit niet in het Frans. Dit klinkt erg lelijk en het maakt je Frans soms onverstaanbaar.

	zo vooral niet:	maar zo:
elle a dit	[elle a die]	[elladie]
les hommes	[lee hom]	[leezom]
quand ils...	[kã iel]	[kãtiel]
quatre heures	[katre ör]	[katrör]
C'est un grand homme	[se un grã om]	[settungrantom]
les petits enfants	[lee petie äfã]	[leeptiezãfã]

3.8 Geen meervouds-s'en

Sommige Nederlanders hebben de hinderlijke gewoonte om de meervouds-s'en van alle Franse woorden uit te spreken. DOE DAT NIET, tenzij het volgende woord binnen het zinsdeel met een klinker begint. Dus niet: les hommes [lee homs], maar [leezom].

3.9 Niet alle woorden zijn vrouwelijk

Nogal wiedes, zul je denken. Toch spreekt misschien wel meer dan de helft van de Nederlanders het lidwoord "un" uit als "une". Het moet klinken als een neusklank. De n hoor je alleen als er een klinker volgt:

une possibilité
 une école
 une personne
 un problème
 un argument
 un homme

3.10 Neusklanken

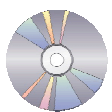
De neusklanken moet je met veel overtuiging uitspreken en niet in een soort laf Haags. Let vooral op in- en im- voor een medeklinker! Die moet altijd net zo klinken als in "mannequin":

	vooral niet zo:	maar zo:
important international intéressant provincial	(luister naar de CD)	(luister naar de CD)

3.11 sj

Iets anders waar je de Nederlander direct aan kunt herkennen, is zijn slordige uitspraak van de combinatie s –ti- en –ssi- . Het moet een scherpe s zijn, gevolgd door een j, en niet sj zoals in "chat" of in het Nederlandse "sjaal".

profession
 national
 impression
 spécial
 ambition

BIJLAGE: HET EUROPEES TAALPORTFOLIO

Vanaf 2011 moeten alle middelbare scholen in Nederland in het moderne vreemde talenonderwijs werken volgens de richtlijnen van het Europees Referentiekader (ERK). Voor alle talen in de EU zijn niveaus vastgelegd voor de verschillende taalvaardigheden. Deze niveaus lopen van A1 (beginnersniveau) tot C2 (native speaker). Als je Frans volgt op het VWO zou je Franse gespreksvaardigheid aan het eind van je schoolloopbaan niveau B1+ moeten hebben bereikt (iets hoger dus dan B1, maar nog geen B2). Op de website van het Europees taalportfolio (www.europeestaalportfolio.nl) kun je een onderzoekje doen om te beoordelen op welk niveau je momenteel zit. Vervolgens kun je oefeningen doen om te werken aan die specifieke onderdelen die je nog niet helemaal onder de knie hebt. Op die manier kun je je vorderingen bijhouden en je niveau langzaam opkrikken tot het vereiste niveau.

Aanmelden

Allereerst moet je je – eenmalig (en gratis) – aanmelden. Ga daarvoor naar de website www.europeestaalportfolio.nl en klik in het linkermenu op de optie "Aanmelden". Kies vervolgens in hetzelfde menu voor de submenu-optie "Aanmelden leerling/student". Je wordt gevraagd een aantal gegevens in te vullen. Je e-mailadres wordt tevens je gebruikersnaam. Vul in ieder geval ook je voor- en achternaam in (zodat je voor mij als docent herkenbaar bent, zodra je opdrachten gaat inzenden!) en kies een wachtwoord (goed onthouden!). Bij "Selecteer profiel" kies je voor "Voortgezet onderwijs" en bij "Talen" voor "Frans". Als je alles goed hebt ingevuld, klik je rechtsonder op "Uitvoeren". Als het goed is, verschijnt nu de mededeling "Registratie gelukt".

Docent opgeven

Om straks opdrachten in te kunnen zenden naar je docent, kies je in het linkermenu de optie "Mijn docenten". Je komt dan op een pagina "Wijzig docenten gegevens". Achter "Frans" vul je nu in: ger@rml.nl en vervolgens klik je rechts op "Wijzig". Onder het e-mailadres ger@rml.nl verschijnt nu de naam Gerrits, Arno. Vanaf nu is het mogelijk om opdrachten naar mij te zenden, die ik vervolgens kan beluisteren en van commentaar kan voorzien. Voor alle andere internetgebruikers – behalve jijzelf natuurlijk – zijn je opdrachten niet toegankelijk. Ik je opdrachten zonder jouw toestemming nooit aan derden laten horen.

Zelfevaluatie taalniveau

Nu kun je jezelf gaan evalueren om te bepalen wat momenteel jouw niveau volgens de richtlijnen van het ERK is voor wat betreft je spreekvaardigheid Frans. Klik in het linkermenu op de optie "Taalvorderingen". Onder je naam zie je nu een schema met links in oranje de opties "Luisteren", "Lezen", "Gesprekken voeren", "Spreken" en "Schrijven". Kies voor een van de opties "Gesprekken voeren" of "Spreken". De eerste optie gaat over het gaande houden van een gesprek en kunnen reageren op uitingen van anderen, de tweede optie gaat over het zelfstandig kunnen verwoorden van dingen. Je kunt in de les beide opties uitproberen of er een in de les doen, en de andere thuis. In dit voorbeeld kiezen we voor "Spreken". Klik op [plan]. Je gaat nu zelf oordelen of je in staat bent de verschillende opties goed ("ja"), redelijk of nog niet uit kunt voeren. Klik vooral steeds op "Voorbeeld(en)" om een beter idee te krijgen van wat er bedoeld wordt. Bij de eerste optie "Ik kan in eenvoudige, losse zinnen iets vertellen over mensen en plaatsen" krijg je als voorbeeld "Bij een bezoek van buitenlandse gasten aan je school (bijvoorbeeld bij een uitwisseling) kun je je zelf voorstellen." Als het je voldoende duidelijk is, klik je op "sluiten" en je maakt een keus: "ja", "redelijk" of "nog niet". Niveau A1 heeft maar twee vragen.

Om verder te gaan klik je nogmaals in het linkermenu op "Taalvorderingen". Er staat nu onder niveau A1 een percentage. Als dit 80% is of hoger, kun je doorgaan naar A2. Het is

uiteraard wel zaak dat je steeds zo eerlijk mogelijk antwoordt, anders heb je niets aan je taalportfolio en kun je het beter verwijderen. Klik op [OK] en je ziet een nieuwe knop [plan] verschijnen bij het volgende niveau. Ga net zo lang door tot je huidige niveau bepaald is. Mocht dat al B1 zijn, dan let niets je om te proberen door te stomen naar het C-niveau... Blijf je echter steken op A2, geen ramp. Je hebt nog tijd om B1 alsnog te bereiken.

Spreekopdracht opnemen met Audacity

Nu ga je een opdracht inspreken en opnemen. Dat kan op allerlei manieren, maar op school doen we dat met het programma "Audacity". Windows heeft zelf ook een geluidsrecorder, maar die maakt alleen .wav bestanden en die zijn eigenlijk te groot. Met Audacity kun je opgenomen bestanden exporteren als .mp3 en dat is een veel kleiner, handzamer formaat. Als je thuis op een andere manier .mp3 bestanden kunt aanmaken, prima. Je kunt ook "Audacity" gratis downloaden.

Op school kies je via de startknop linksonder en vervolgens "alle programma's" voor het programma "Audacity". Vraag in de mediatheek om een headsetje. Als je het headsetje goed hebt verbonden met de computer, kun je een opname maken met de rode knop in het menu van Audacity. Vergeet aan het eind van je opname niet op de stopknop te drukken, anders blijft het programma opnemen. Als het geluidsniveau in orde is, moet je tijdens de opname een lijn zien uitslaan. Is dit niet het geval, dan moet je of luider spreken of iets in de instellingen veranderen. Als je tevreden bent over je opname, kies je onder het menu "Bestand" voor "Exporteren als MP3". Geef het bestand een goed herkenbare naam en sla het ergens op waar je het gemakkelijk terug kunt vinden. Als je de eerste keer met Audacity werkt, kan het zijn dat je gevraagd wordt een of ander .dll bestand te lokaliseren. Klik gewoon net zo vaak op "Ja" of "OK" tot het programma tevreden is... Bij latere opnames hoeft dit niet meer te doen.

Spreekopdracht naar je docent sturen

Om je spreekopdracht op te sturen via je taalportfolio, moet je het eerst in je taalportfolio (dossier) plaatsen. Ga dus weer terug naar www.europeestaalportfolio.nl (log desnoods in met je nieuwe gegevens: e-mailadres + wachtwoord) en kies in het linkermenu voor "Dossier". Vervolgens klik je op de map "Frans" en vervolgens op "Voeg een bewijs toe". Je komt op een pagina waar je je document een titel en beschrijving mee kunt geven. Achter "toegekend door" vul je je naam in en achter "niveau" je huidige niveau, bijvoorbeeld A2. Vervolgens ga je met behulp van de knop "Bladeren" op zoek naar de map, waarin je je spreekopdracht hebt bewaard. Vervolgens klik je op "Verzenden". De spreekopdracht komt nu in je taalportfolio te staan. De opdracht is echter nog niet verzonden naar mij als docent. Daarvoor ga je eerst weer terug naar "Taalvorderingen", klikt vervolgens op [plan] en kiest "evaluatie". Je kunt zelf de opmerkingen invullen om jezelf te evalueren en vervolgens klik je op "Voeg een nieuw item uit je dossier toe" en vervolgens op de naam van het bestand dat je wilt verzenden. Pas dan is je opdracht door mij als docent te beluisteren.